

23.
igallaggal elegit
tel'ec meg. 2.

Cor. 5. Rom. 8.

5. 2. Tim. 1. Esa.

53. Gal. 3. 4.

2.

Az engedetlen-
seggel atál haza-
tot es meg türe-
tet törven, örök
engedelemmel
szeretettel tel'ec
be, es örök ke va
lo halállal; Ro-
ma. 3. 5. 8.

3.

Az pokol, halál,
karhozat mind
romollianac.

Ezec penig czac az szent haró'fag
Ei; tel

telliessegeuel, es az Christus seme-
liebe lehetn ec meg. Bizonits meg
ezt, hog az S. harosag ereieuel lehet.

Felelet

1. Meg bizonitom, Először, az Istē,
az tellies szent haromsag, tőn az At-
tiaknac igeretet az kegyo feie ron-
tasarol Gene. 2. az mi meg aldasuk
rol es iduözulesünkről. Gen. 17. 22.
2. Másodszor. Ioan. 3. Roma. 5. 8.
Esa. 4. Iere. 32. Hogy olyigen bere-
tet minket Istē, hog megmikor ellē
segi voltōke szeretet az io kedueből.
3. Psal. 5. 84. 89. Esa. 4. 49. Mich. 7.
Esa. 38. 4. azt mongy az Vr, En va-
gioc, en vagioc ki el tōrltem min-
dē bűneidet, latode hog az szent harō
sag mōgya hog el tōrli bűneinket.
4. Col. 1. 2. Eph. 1. 2. Cor. 5. 2. Tim.
1. 3. Fph. 1. 2. 3. Tit. 2. 3. Azt mongia,
hogy

24
hogy isten azt vegezte hogy ő ma-
ga iduözitsen minket, az ő kedue se-
rint, az ő saiat érdjeuel.

5. Hiere. 35. Ebre 8. Ezech. 11. 36.
Azt monga hogy vy friget köt ve-
lűnc, ő iduözit ő mieli, hogy az ő pa-
rantfolattyaban iarionc, ő tōlti be
az tōruent ő ad vy szüet lelket

Bizonitz meg hog az isten Chri-
stusban es az ő semelie által isten
igazitson iduözitsen az szent harom-
sag telliessegeuel?

Felelet.

1. Meg bizonitom Primo. Gen.
3. 15. 22. 49. Gal. 3. Azt mongya hog
az aszsoni allat magua tōri meg az
kegyo feiet. Ezt 5. Pal. Gala. 3. Az
isten es ember Christusnac magya
razza. 2. Reg. 7. Ezech. 34. Psal. 89. a
Dauid maguat az istenec mongya.
E. iij. 2. Reg.

2 Regum 7. Iere 33. 23. Ose 1. 12.
Esa 7. 9. 11. 61. 54. Azt mongya, hogy
az isten Christuson kötöt friget,
Christus kence meg, Christus az
ki lehova, Teremtő, seregec vra, az
erős isten, az lehen iduőzitő, Pap, ki
rally, mi igassagunc. Az Christus
isten sege szerint lehova, Vres erős
isten.

3 P sal 2. 45. 89. 110. Azt mongya
az attia. Hő az ő fiat, kit szült vrők
től fogua, az altal iduőzet, az ammi
paponc, kiralionc, ki vrocke volt,
isten ő et kente meg, es valasztotta,
De Christus istenleget szulte vroc-
ke az Attia nem a testet.

4 Mert Esa 48. 25. 61. 65. Col. 1. 2.
Ephe. 1. Ebr. 1. Azt mongya hogy az
lehova az attia azt kente meg, azt
boczatta iduőziteni, szabaditani, az
ki isten

25
ki isten, ő vele egyenlő, az ki altal
mindent teremtet, az altal beleter-
tet, Christusban szerint isten tellief-
sege. Col. 2. 3. Christusban istennec
gazdagfagi allat szerint, nem az te-
stben, mert nem egy allatu az test
istennel.

5. P sal 89. Örök friget kötöttem
az en valasztottimmal, es az Chri-
stussal, P sal. 2. 45. Gal. 3. Ebr. 8. 9. Ez
örökke valo kiraly, az ki lehova az
ammi pajisonc, vetettem az en segit
segemet al gibbor, az az. A 7 erősre
Az Christus isten sege szerint erős
isten, Esa 9. Mert az test infirma, es
rőtlen, Matt. 26. 2. Cor 13. Hát Chri-
stus isten segebé vagio iduősségunc.

1. Ioan. 1. 56. 8. 10. 4. Ebre. 1. Cor. 1.
Azt mongya, hogy az ki solo fiu,
az ki isten allat szerint, es az vilagos-

F. iij. lag,

E

fag az acki az testet fel vőtte acki
isten az allat szerint valo abrazattia
az ki elet, igassag az lő: iduőzít,
valtság, bűn boczato, pap, kiraly, Az
Christus isten sege szerint alat, igas-
sag az ki emberre lőtt annac tellyes-
segeből niertunc kegyelmet, loa 1.
7. Ioan. 5. 6. Azt mongya. Hogy
isten az fiunac adot minden iduőzi-
tő hatalmat, iteletet, mit az attia él,
vis él, ő az elő kenyér, az ki az egből
ala lőtt, ő az elet, fel tamadas, nem
az test lőtt az egből ala, nem az test
el ő magaba, hanem Christus isten
sege, hat vgian isten segeben iduőzi-
tő eskősbe iaro.

8. Ioan. 1. 3. Rom 8. Gal. 4. 2. Cor.
1. azt mongya hog mindenec Chri-
stus által lőttec, az attia fiat boczat-
ta az testben, es az solo fiu az testben

karz

26
karhoztatta el az bűnt, az Christus
isten sege vőtte fel a testet: Hát az
acki iduőzít, az törüent be tölci.

9. Szent Pal, Tit 2. 1. Tim. 2. Ro. 3.
ezt mongya hogy Christus atta ma-
gat egyenlő arrul, valtsággra atta pe-
nig Christus ő magát főképpe n-
isten sege szemelic szerint Ioan. 2. 10.
17. Esa 52. En az en testemet halalra
attam, Psal. . . Az mely Christus i-
sténel egyélő istén vala. Az meg ires-
situen magát, szolgai Abrazatot ve-
uen engedelmes, lőn Gal. 2. Ephe. 5.
Christus ő magát ada erem.

10. Rom 3. 5. 8. azt mongya Hogy
az isten ereie kegyelmé mindenha-
to hatalma es aiandeka, az Iesus
Christus kegyelmebe iduőzethet
meg elesthet, Christus az istén keze,
hatalma, bölcsessége. Hát mindent

2. 1.

8. általa mieli Semmit soha az attia
fianelkül embereckel né miel, Ioan.

1. 5. 6. 2. Cor. 1. Col 1. 2.

11 Rom. 1. 3. 4. 8. 1. Pet 1. 3. Gal. 5. 2.

Cor 5. Az iduőziteft az iras vy terē
tesnec fel tamadafnachya, es az attia
vya szült, iduőzítőt igazetőt 1. Pet. 1
Rom. 4. 8. 5. 6. Az Iesus Christus fel
tamadafaiért Christus fel tamašto,
teremtő istensege szerint, a testet
Christus istensege tamaštotta fel,
Ioan. 2. 20. Roma. 8. 1. 2. Cor 13. Hát
Christus főkeppen istensege szerint
közbe iaro es iduőzítő.

12. Hier 23. 33. Ose. 1. 10. phiz. Acki
iduőzet, es igazeto leszen annac ne-
ue lehoua, seregec vra mindenek-
nec teremőie. A Christus istense-
ge szerint lehoua es teremő: Hát
istensege szerint főkeppen ammi i-
gassagonc.

felelet

Az Christus ki által czelekőszic?

Felelet

Az test által

Bizonitz meg?

Felelet.

Megbizonitum.

1. Az credo mongya: Hogy az ki
isten, istentől emberre lőt, az mi id-
uőszegünkért.
2. Ioan. 1. 2. Matt. 1. Születőt nektec
iduőzítőt őc.
3. Ioan. 1. 6. Az kenyert akit az ég,
ből hoztam, es nektec adom, az az,
en testem, kit ertetec adoc.
4. Col. 1. 2. Cor 5. Rom. 3. 8. Ebr. 1
2. 9. 10. Ephe. 1. Hogy Christus az ő
teste, vére, halálá, kennyá által be-
keltetet, meg őlte az halált, Rom
8. 4. meg engesztelt, meg aldozta
magat, az testbe viselte vetkűnket,
testet

1799
1500
899

1806
1563
243
1806

1800
1563

~~1759~~ Esen Nagy

Selkú Auctor elz ezelen

245 szavakkal ezen

a Reformatio Keco

benben mindenin Nagy

szorgossal vizsgálta

236 szavon eljegyzend

leg meg tegyik ezen munka

ionul Nyugodjon az Urban

az o el ezen Glauwa

inam 1808 E. A. G.

napi, Ephe. 4. Hát ha szalaggal,
lekeckel, hittel birituc, nem va-
loba biritac hát a lelkec, ha ezac
zalaggal, Ackinec örökseg, za-
laggia vagion, nints meg nala az
iolzag.

XV.

S. Pal. Phil. 3. Hogy hitből i-
gazult, es az Christushalalahoz a-
brazoltatot, hogy az holtaknac fel-
tamadafakor, akkor az vr eleibe me-
hesset, mert meg nem fogtam, meg
tökellestesse sem tettettem, hog sem
mi fogiatkozás nem volna bennem,
Christust variuc az égből, ki az
mi alazatos testünket abrazollia,
az ő diczeült testéhez. Hát ha meg
az fel tamadaskor megen Christus
eleibe, varia a Christust, hogy meg
diczöitsen, hát meg nintsenec az
B iij örök

öröc életbe. Ha meg, meg nem fogt
ta a tökéletességet, hanem varia,
hát nints meg benne.

XVI.

Col. 1. 3. S. Pal mōgia. A Chri-
stus variuc az égből. Atti elettec az
Christussal Istenbe el reitetuen
vacion. Mikor, Christus, az mi ele-
tűnc meg ielenic, akkor mutattoc
tys be az diczőségbe. Hát meg
nintsenec ott ha meg akkor lesñec
a diczőségbe mikor Christus el id.

XVII.

1. Thes. 4. mongia. Isten Chri-
stussal fel tamasztja a Christusba
meg holtakat, es élő hozza Chri-
stussal a diczőségbe mint Roma. 8.
1. Cor. 15. mongia. Ackor megűnc
az vr eleibe, es az vrral lesűnc, hát
meg ott nē vagyunc az itelet eldt.

2. Thes.

XVIII.

2. Thes. 1. Az Isten tinektec ve-
lűnc egyetemben tökelletes niugo-
dalmat akkor ad, mikor az Iesus
Christus meg ielenic, az égből el
id az iteletre; 2. Corint. 4. Hát ha
akkor aggia a niugouaft, addig a
lelkec testnelkül nintsenec a tökel-
letes niugodalomba.

XIX.

S. Pal Rom. 2. 3. 2. Cor. 5. Az
itelet napian ad bekeséget diczősé-
get valósággal az hiueknec, hara-
got penig az hitetleneknec. Hát
meg czac hittel nem valoba biriac
a lelkec az eletet.

XX.

2. Thimot. 1. 5. S. Pal, El hit-
tette velem az vr, hogy az en le-
tett szalagomat az öröc bodoglagot
meg

meg őrsi, es meg tartia az itelet nap
iara, es akkor nekűnc meg aggia,
mint, ca. 1. Mőgia sient Peter, Hát
meg nints ott, ha az iteletkor ag-
giac meg.

XXI.

2. Thimot. 4. A sient Pal így
sól, ime az en lelkemnek à testől va-
lo el valasánac napia ielen, de Istē-
nel az igassagnac koronaia enne-
kem le tetet, à mel koronat az
vr ennekem, es mindeneknec akic
sietic az Christus meg ielēneset
es az itelerre valo iūuelet, s meg
aggia ennekem az itelet napian.
Hát meg az előt meg nem aggia,
hanem czac resből remenseggel.

XXII.

S. Pal Titum 2. Varuan à bo-
dog

dog remenseget es á nagy Istennec
ammi iduőzitő Christusunknac
meg ielēneset az itelet napian.
Hát ha remenseggel variuc à bo-
doglagot az itelet napig meg ot
valoba nem vagiunc.

XXIII.

S. Peter 1. Cap. Azt mongia,
hogy hit által tartatunc, az iduőf-
segre romolhatatlan diczőseges ő-
rőksegrè acki az égbè vagion, es az
Christus el iūuesekor adatic meg.
Hát meg valoba nem biriuc.

XXIII.

S. Ianos, 1. Ioan. 3. 4. Azt mon-
gia, hogy mikor Christus el idő ak-
kor lattiuc sīnről sīnrè, az az,
akkor biriuc az őrc eleted hitnel-
kül, hat nem az előt.

B v

Matt.

lennene egy keuisse, mig az ő at-
tioc fiai időie be telnenec. Hát meg
nintsenec az őrdc eletbe valosaggal
mert ot varasba nem lehetnec, boz
zu allást sem kernec. Ott nem egy
keuisse, de mind őrdcke niugos-
nac. Apoc. 21.

XXVIII.

Apoc. 20. 21. 22. Azt mongia,
Hogy mig vy egy es föld nem
lesz, addig ezer estendőig elnec es
vralkodnac az Christussal, az vrnac
beszedeert meg elötteteknec lelkec.
Az vtan latot vy eget, vy földet
a Satan, a bűn, halál el vesztet, az
vtan idő alá az egből az vy varas ak-
kibe az hiuec a barannial őrdcke
vralkodnac. Most meg vy föld egy
nintsen, hát meg az vy varasban a
lelkec nintsenec.

Ha

Ha csak ezer estendőig vralkodnac
a Christussal a Lelkec, hát nintse-
nec birasaban az őrdc eletnec, mert
ott őrdcke vralkodnac a Baran-
nial. Apoc. 21.

XXX.

2. Pet. 2. Apoc. 21. Esa. 65. Azt
mongia, hogy az vy egben es vy
földbe lakoznac az igazac; Meg
rabság es romlás alá vetettetet egy
vagian, hát meg az őrdc eletnec
valosaggal valo birassaba nintsenec
Roma. 8. Mihent az hiuec meg
szabadulnac es hitnelkül az őrdc e-
letbe leszenec, Ottan minden terem-
tőt allát meg vyul.

XXXI.

Esa. 64. 1. Cor. 2. Sem nem lat-
ta, föld né hallotta az iokat akiket
Isten nekünk készitet. Mikor el idő
sin-

finről finre meg lattiuc à Christus
iauaít. 2. Cor. 4. 5. Nintsenec hát
meg abba.

XXXII.

1. Pet. 1. Az Angialokis kiuan-
niac czac kakuczolnys az iokat ki-
ket nekűnc kesítet, Hát ha meg az
Angialokis czac kakuczolliac à lel-
kec hát areš szerint valóságba mig
lesnec, meg nem lathattiac az itelet
napig, sem birhattiac es kesznelkül.

Ezt à Tertulianus lib. de Car:
Resurrect: mongia. A lelkec Para-
diczomba vadnac de meg à dicz-
seget es iutalmat el nem vettec.

Cyprianus vgy azt mongia Iren.
lib. 5. A lelkec vitetnec lathatatla
gyűnerűség heliere, ahol niugos-
nac az iteletig, az vtan, hogy fel ta-
mad à testec viternec Isten eleibe.

Aran

Aran sayu Ianos. Ho. 8. Ebr. 11. If-
meg, in Matt. 27. Luc. 23. A lelkec
az allattiat es tőkellertes, birassat
meg az öröc eletnec el nem, vettec
hanem niugosnac Paradiczomba.
Theophilactus. Luc. 23. A lelkec
Paradiczomba Isten, orszaga ressebe
Vannac, de meg telliesseggel valo
birassaba nintsenec. Mert S. Pal
Ebre. 11. mongia. Aug. D. ciuitate
Dei. De Genesi ad literam, In En-
chiridio. Santalan helien igy szol.
A lelkec kic ez földön hittec, niu-
gosnac, Paradiczomba es variac
à fel tamadaft, de meg à tellies bo-
dogfagba, nintsenec. Super Ioan.
Cap. 5. Tit. 19. Tract. 19. Cap. 117.
Ismeg Tractatu 48. In Ioannem.

S. Amburus, 2. Cor. 5. Com.
A Lelkec az oltar alát variac
à fel

à fel tamadaſt es ott nyugofnac,
mig ſinrul ſinrè mennieknecc bo-
dogſagba bè nē mennec.

Nicephorus. lib. I. Cap. 31. fol. 81.
Chriſtus à lelkeket viſzi Paradiczō
ba, ackic, elſő ſengeiē, es ſzalaggia à
ioknac kic az égbé mi nekūnc tarrat
nac. S. Hyeronimus Ephe. 1. 2. lib. I.
fol. 105. bizonittia. S. Palbol. I. Cor.
13. Ebr. 9. 11. Eſa. 34. Hogy à lelkec
meg elnem vettec velofaggal à bo-
dogſagot, hanem czac reſz ſerint:
Bafilis de Paradíſo. Naziāzenuſes
vgyan ézent mongyac.

Cyrellus in Ioan. Cap. 36. lib. II.
Pog. 601. ASzētec lekei. Cap. 19. Az
Vrnac kèzebé menenc es ott nyu-
goſnac.

Origenes, S. Ambrus, Anſel. Be-
da. Iyra. Rom. 8. Ifmeg Ebr. 4. II. vgan
ezent

bizonittiac. Athanaſius. S. Kelemen
Iuſtinus Martyr, Vigilius Fulgentius
Damaſcenus, Caluinus, Lutter, Phi-
lep Melāchtō, Muſculus, Brentius,
es à tobbi ezen ſententiaba vānac.
Hogy hittel à lelkec bíriac, remen-
ſeggel variac à diczōſeger.

33. S. Iob. Cap. 19. Dauid à Prophe-
tac azt iriac hogy az vtolſo napon
ſinrōl ſinrè à teſtbè lattiac az Chri-
ſtuſt, addig remenſeg allar nyugof-
nac mint. Rom. 8. 4. Ioa. 14. Bizony-
tatic. Valahol az hit es remēſeg va-
gion, ott nints à valoba kèzūnkbe ak-
kit varunc. S. Pal. Rom. 8. Beda. Luc.
2. Az halál vran à lelkec variac a bo-
dog remenſegget es mennyei beke-
ſegbè valo bè menelt. Lutter Mar.
Can. 2. Cal. in Pfijchopa. 2. Cor. 5. 1.
Cor. 13. Ro. 8. Ebre. 11. Ioan. 3. 4. Lasd:
C Har

Hát az iras ellen doctórocz el-
len, mint tudatlan emberek sürüg-
nec valakic a lelkeket valósággal
hitnelkül az öröc életbe viszik. He-
lye az hitnec es remensegnec nints
az öröc életbe. A lelkec az iteletig
hisznec, hát meg nintsenec ot valo-
ba. Rom. 4. 8. Apoc. 6. Lombard.
lib. 4. D. 2. 45. lib. 3. D. 26. Ebr. 11.
Hitbe holtac meg az Attiac. Ro. 4.
Remenseg ellen az Isten ióságina-
c remenlesere es varasara hin, hit-
tel lön öröckesse ez vilagnac.

AZ ELLEN VETESÉC
meg fetteffe.

Nā Christus mongia. Ioan. 17. At-
tiam ahol en vagoc, az en szolgamis
ot legenecc velem, Christus valóság-
gal, a diczőségbe, hát a lelkekis ott.

Felelet.

Christus szol ott az élő hiuekről kic

a testbe, ackic paradiezőba niugol-
nac. Sug vagiō ot vagiūc remenseg-
gel, s hittel es Isten igeretiuel, s az
égbe lakonc, Col. 3. Phil. 3. Eph. 23
Az égbe öltetűc Christussal. De mi
remenseggel, Christusban valo hit-
tel Christus valoba. Mind testestűl
lelkestűl. Ha mys vg volna mint
Christus, hát it e földön nem elnēc
niomorusag nē volna raitűc ammi
testünkis ot fen volna. De meg it e
földön, a földbe niomorog a test,
hát valoba testestűl lelkestűl ot nem
vagiūc. Rolunc szol a Christus kic
e földön elűnc, hogy hittel resz se-
rint Christusba ot fen vűc a ióság-
ba, de nem szinről szinre, hitnelkül
valo birassal. Hát hazud acki azt
mōgia, hog mint Christus mys vg.
Az itelet nap vtan lesen az, nem az
előt. 1. Corint. 15. Philip. 3.

C ij

Nam

II.

Nam Ioan. 5. Azt mongia acki hitt immar altál mēt az eletrē. Hát valoba ot vānac á lelkec mint Christus. Fel. Christus ott szol azokrol ackic itt ez földön az hitetlenseg halalabol, á lelec halalabol hit altál Christus lölkē miat fel tamadnac, hogy az eletrē mentec, az az, igazul tac es meg elettéc mint Ioā. 6. Nem á lelkek nec á testből valo ky mulasárol, hanem az hitetlenseg halalabol valo fel tamadasárol szol, Oda mētec hittel resz szerint de nē valosságal.

III.

Nam szent Pal mongia. Phil. 1. Keuanóc á testül meg szabadulni es Christussal lenni. Hát szinről szinrē ot vagiō, á lelec. Fel: Ot S. Pal nē arról szol hog hitnekül valoba tellességgel egygūt legén Christus

fal hanē czac resz szerint, annac á bo dogfagnac reszebē ackibē Christus. Mert itt é földēnis Christussal volt az egbē ott őlt iart, el Christussal de hit altál, resz szerint. Io 17. 5. 1. Cor. 13. Ephe 2. 3. Phil. 3. Col. 3. Ezzel czac Christushoz közelb á lelekbe mert á testül meg volt, es azzal nem tusakodic, es meg ment az haborutul. De azert vgyan czac hittel, remenféggel biria mint az attiac az örökleget mint, 2. Cor 5. 2. Tim. 1. 3. Mondam. Ismeg Phil. 3. Hogy meg á tökelletheget, meg nem fogta, az itelet napian aggias meg koronadat. Hát hazutattiac S. Pal eggiket á masickal arád veric kicvgy magiarazzac hogy szinről szinrē tellességgel ott vagien, Ha ezt ő nem mongia, hanem varia
C ij á bo-

á bodoglagot. Vg biriac á diczſe-
get reſből mint it az teſtbe elſ va-
laſtottac. Eziel közélb, hog ot niuk
ſic, nē hadakoſic á bűn, teſt, halál el-
len. 2. Cor. 5. Ebre. 11. 4.

IIII.

Nam Apo. 14. Bodogoc kic az vr-
ba, niugoſnac. Hát á lelkec ſinről
ſinré lattiac az vrat nē czac reſből.

Felelet.

Nē talalad, Mert S. Ianos cap. 6.
20. 21. 22. Meg mōda, hog mikor vy-
eg föld leſē akkor biriac tellieſſeg-
gel, de az elſt czac remēſeggel reſ-
ſerit. Niugoſnac Abrahā kebelebe
paradiczōba acki reſe á bodoglag-
nac, de meg tellieſſeggel valo biraf-
ſaba az ſrſc eletnec nintſenec. Mys
bodogoc vagiūc. Niukſunc de meg
mēniorſagba nē vagiūc teſtel lelek-
kel, ſinről ſinré ſem lattiuc hanē
czac az iſeletkor, 1. Ioan. 3 4.

V.

Nam Abraham kebelebe, para-
diczōba, Iſten kezebe vannac hát az
ſrſc eletbe ſinről ſinré vānac hit-
nelkül.

Felelet.

Nem kſuetkſzic, Mert az Abra-
hā kebele, á niugodalō, á paradiczō
az oltar ala czac reſe az ſrſc bo-
dogſagnac. nē tellieſſeggel valo bi-
raſſa, Mert S. Pal. Ebr. 11. azt mon-
gia az Attiac hitbe meg haluā el nē
vettec az igeretet tellieſſeggel hanē
czac reſből. 1. Cor. 13. Azt mōgia,
hog variuc á bodoglagot, hát ſinte
meg nēbiriuc. Adamis á paradiczō
ba, meg amalathatatlā eletnec czac
elſ ſengeiebe volt, meg ſ is nagob
bodoglagba vitettetet volna á pa-
radiczombol. Igy magiarazzac
á doctrocc. Itt ē földenis eluennis
az égbē paradiczomba vannac á

szentec remenleggel. Christus hog-
meg holt lelke paradiczomba mēt,
az örök életnek diczõsegeben à fel-
tamas vtan testestül lelkestül mēt
hát à paradiczõba nem az örök élet
tellesseggel valo birassa, Mert ott
az hit, remēseg vagion paradiczõ-
ba, Az örök életnek penig szinrõl
szinrè valo birassat hitnelkül biriuc

VI.

Nam azt mōgia, hog az hiuec nē
kenzodnac, purgatoriõba sem mē-
nec sem nem budosnac. Hát szinrõl
szinrè ot vānac. Fel. Igaz nem budos-
nac purgatoriomba sem mennec,
de azért czac reszet veszic az életnek,
noha nem kenzodnac.

VII.

Budoso marha lspanit illet azt
mōgia Szarai. Hát à lelke à bodog
sag-

11
sagba vannac szinrõl szinrè. Fel. E-
szinte annit tessē, Szarai almot la-
tot. Azert à lelkec mēnyegbe. A lel-
kec nē budosnac, hanē niugosnac
paradiczomba, az életnek reszèbè.
Hát ackic à lelkeket szinrõl szinrè
Istè orsagaba tellesseggel visic, es
nem haggia niugodni paradiczõ-
ba, maga az vr. Apo. 14. azt mongia,
hogy niugodgianac paradiczom-
ba. Es hogy meg szūnnec es szaba-
dulnac minden fele kinoktul mind
lelkec, mind à testec. Rom 8.2. Cor.
4. Rom. 11. Es hogy az õ czelekõ-
detec, az az, az õ niomorusagoc, v-
tan diczõseg, tisztessèg, öröm beke-
seg kōueti õket az örök életbe. Ro-
ma. 2. 3. 5. 8. Gal. 6. 2. Cor. 3. 4. 5.
Hát meg ott nintsenec, Matth. 5. 6.
10. Az egbè foc atti iutalmatoc, az

B v az,

C

az, ayandekozot öröksegetec, kit
Christus érdemeiért ad az Isten, az
iteletig az örök élet remenfegebe,
mert meg szabadulnac, az ő soc ha-
borusagoktul, es az ő czeleködete-
ket, hitelek, benvedeseket követi
az dicőség mint S. Pal. Roma. 2.
2. Cor. 5. 4. magiarazza, Rom. 8.
Az hit, remenseg, az igazulas, az id-
uözülés mi legien, nem ertic?

Felelet.

Nem ertic, Mert ha ertencie,
auag ha a doctorokat oluasnaiac,
irast irassal magiaraznanac, ken-
nien meg erthetneiec.

Kerdes.

Egnec mongiac ezec hittel iga-
zulni, es remenseggel iduezulni, Né
igaz. Mert nem egy. Hittel igazul-
ni, az Attia kegelemből Christus
erdé-

12
erdémért. S. lelec munkaiaual az
igeret es hit által meg boczatni am-
mi bűneinket, es allát berint valoba
el venni es fel oldoznt itt ez földön
Christus igazsaganac es minden io-
ságinac első sengeit. Rom. 1. 3. 4. 8.
Ioan. 5. 6. Remenseggel iduözul-
ni. Az Christus igazsaga es érdeme
ioságit kic az égből vadnac, s nekűc
tartatnac hittel el venni, az igeret-
be remenseggel varni, hogy sinről
sinre hitnelkül biriuc. Rom. 8. 1.
Pet. 1. Az igazsag Christus érdeme
fizetese törven töltesse haszna. Az
iduőség Christus igazsaganac es
érdemenec giümölcze. Az igazsag-
it leszen, Az iduőség az örök e-
letbe. Iustitia causa est, Salus effe-
ctus iustitiae. Így szól S. Pal. Ro. 8.
Ker-

Kerdes.

Itt hat binte tőkelléteffegbè nem
lehetünk tőkellètes igazac esbètec

Felelet.

A Christusba, ammi féiünkbe tőkelléteffegbè vagion idueffegunc, mjsõ bennè tőkellèteffec vagiunc, de miert hogy meg az o resz tőkellètlensseg lakic mi bennunc, mint Rom. 8. mongya Gal 5. 6. Latoc az en tagai mba, buntromlorsagor. A Lelec ellen tufalkoddic à test. Azert igazulafunc czac reszbol istennec minden iosagi czac reszbol vagion itt bènunc. 1. Cor. Phi. 13 Resz szerint ertunc prophetalunc. Azert mint hog meg testec, gyermekec vagiunc neukodd hitel igazulunc hitrol hitre, diczdségről diczdségrè. Ro. 1. 2. Cor. 3. Míg à Christus allapador ide ierè

13
ierè nem iutunc, mind addig neukoddnec az ioc mi bennunc. Ephe. 4. 3. Az drdc elèt penig tőkellèteffeg, mikor ackic ott lesnec binnèl binnè Christus ackor lè testi à közbè iaro tistit. 1. Corin. 15. A reszbol valo igazulas, à romlortőkellètlensseg el romol, nieluec, à Varas, az hittel, remensseg, boszsu allas keresè, meg bunic, az Euangelium Prédikallassa esz köz által meg bunic, binnèl binnè isten leszen ackor minden mindenck bé. 1. Cor. 12. 13. 15. De meg mind ezec vannac, à lelkec hitelbè, remenssegbè varasba, boszsu allas keresbè, kialtasba vannac, meg à Christus prokator boszolo, éfedezd attia iobiã, meg vy égg föld nints, à bün halál romlas el nem vèset, meg à Teremtõt allatoc meg nem szabadultac hanem varijac az fiac

az Fiac szabadságot, Még Christus
el nem iöt az iteletré, Rom. 8. Col.
3. Ephe. 1.4. Hát még a szabadságba
teljesseggel nintsenec a lelkec, ha-
nem csak részöl.

VIII.

Psal. 146. Eccle. 12. Sapien. 16.
Irua vagion, hogy a lelec az Isten-
hez ter, Istenhez megenviszsa, a test
a földbe porra leszen, Hát tökelle-
tesseggel sinről sinre ott vannak
mint Starai mongia.

Felelet.

Nem követkőzic, Mert az iras azt
mongia, hog' ackic itt a testbe elűnc
az hitelésegből fel tamattunc, immar
Christussal az égbe mentűnc, attia
jobban vűnc, Ephe. 2.3. Col. 2.10. 5.
Is meg hog' mi Istéhez megiűc, Ioā.
14. es lakodalmat czinalunc Istennel
De maga itt a földön nómorgunc

14
es mint Christus a diczöült testbe
sinről sinre az eltebe né vagiunc,
Mert varasba, Rólasba, haládo test-
be vagiűc, Az öröc életbe halando,
rólādo test, bozzúkodas az előbbeni
iektől, bozzúság keuanas né leszen,
Mert mīt elfelettiuc, varas né lehet.
Apo. 20.21. Esa. 65. Psal. 88.146. Hát
hog' vagiűc Istēnel? Először a Iesus
Christusba, ammi feiunkbe Chri-
stusra neszue masodszor hittel, El
veűe allāt szerint az Isten ióságit az
igeretbe. Harmadszor, vagiűc ot re-
mésseggel csak rész szerint. Így a bo-
dogultes meg igazult lelkec Istēnel
Christussal vānac remesseggel rész
szerint a paradiczōba az oltar alāt,
Iesus oltamaba Istē kezebe, mīt hog'
rész szerint igazac, 1. Cor. 13. Így rész
szerint vānac még az öröc életbe. S.
Pal Phi. 3. Meg né fogtā tökelle-
se sem lettem en magamba.

IX.

Nam Bunlingerus mongia hogy
nem alusznac à lelkec, purgatoriom
ba sem viter nec sem nem budosnac
itt ez elõ égbè, hanem mennyorszag
ban viter nec. Decad. 4. Ser. 10. fol:
260. 262.

Felelet.

Igaz nem budosnac, sem alusznac
sem purgatoriomba ki nints czac à
Papac hazuttac, nē alusznac hanem
hisznec, vigiaznac, istent diczeric,
nem alhatnak is, mert nints arra ter-
mesetec, s az égbè mennec, ott van-
nac de czac hittel, resz szerint. Soha
nam mongya azt sem Bullinger sem
senki hogy, sinrõl sinrè, tõkell etef-
seggel az örõc életben volnanac.
Hanem azt mongya hogy variac à
fel ramadaft, à budosagot, à test fel
rama-

ramadasat Christus oltalmaba nyu-
gosnac, kialtnac es kernec bõsszu
allait. Hamissan erti azert Szarai Mi
hal itt egiebüttis è felè irast. Ha, Ebr.
11. meg oluasnaija Bulligert ot meg
tanuhatnaija Auagy. Phil. 1 Co. 13
X.

Nam Ioan. 14. Az Attiahoz me-
gyunc, es lakodalmar szõrzunc è na-
la. Hát à lelkec sinrõl sinrè ott van
nac az Attianal, az Attia penig az
örõc életbè.

Felelet.

A Christussal auagy az Attianal
harom keppen vagiunc. Elõször hit-
tel reszûlven à Christus iouaitual az i-
gerét által, chereini Christussal, hog
Christus ammienkel valoba bün es
atoc legyen. Mi Christussal valo
ba igazsagoc es életoc igazoc es elõc
D legiunc

2. Cor. 5. 1. Pet. 1. 2. Deut. 1. 1. Ioan. 2.
3. 4. Eggyesülésünk vagion az isten
nel, Eph. 3. 4. 1. Cor. 10. A kenet Chri-
stus testé kezelsülését mert az, jegzi
hgo Christus iauait velünk közlőtte
Ioan. 1. 15. Christus lakic mi velünk
Gal. 2. El en benné a Christus, Eph.
3. Ro. 8. 5. 6. Christushit által lakic
ti bennetec. II.

Christussal es az istennel lenni:
Hittel resz szerint a test nekül czac
lelecek remenységbe birni. Abra-
hā kebelet, a Paradiczom az örök
elet reszet. A testől tauolban lenni,
Christushoz közelbe menni de hit-
tel reszből, 2. Cor. 5. Luc. 23. Vram ké-
zedbe ajánlom lelkem. Mennel tau-
olb vagioc a testül annal közelbe le-
sünk az Vrhoz. Christus a Toluay
lelket vitté. Abrahā kebelebe.
Az Abrahā az Attiac hit szerint hol

16
lál vtā, teste a koporsoba, lelke volt
paradiczomba czac Abraham ke-
belebe, acki czac első sengerbe az
örök életnek, Ebre. 11. A fel tama-
das vran sinitől sinre ment az bo-
doglagba testestől, lelkestől, Lu 24
Act. 1. 2. 3. Eph. 1. 4. P sal. 2. Ro. 6.
8. Ioā. 14. 16. Hát mi nekünk is illien
rendel kel mennünk az örök elétre.

II.

Ioan. 14. 16. 20. El megéc hélt sör-
zeni Attiához. A Christus el mene-
se attiahoz kétőt iegez. Első sör az
attia akarattiat, valtságot a, sēuedes
halál, fel tamadas által el vegezin,
vegheš vinni az iduőseget, Lu. 24.
Szükség volt az ember hianac sēu-
edni &c. Ioā. 4. 6. 7. 8. 16. Lasd.
Masodszor iegez fel menni az Attia-
hoz, Ioan. 20. Act. 1. 3. Nekünk ot

D iij holt

helt foglalni, Col. 3 Phil: Rom.

Ket keppen is hozzanc: Itt a szent
lelec az igen hitte által, Az itelet
napian semelye szerint elis.

III.

Hiszem a testnec fel tamadasat, hi
szem az őrőc életet. meg a testec fel
nem tamattrac: Hát meg az őrőc élet
bè nintsenec. A szent iras penig ezt
bizonnial mongya hog mikor Chri
stus el is az iteletrè, smikor a testec
fel tamadnac akkor mennec bè az őr
őc életbè, 1. Cor. 13. 15. IIII.

Ebr. 9. Christus egy szer ez vilag
nac vegebè az bunnec elrontasáért
ielenec meg az ő saijat aldozattia al
tal: Immar masodszor a bünert nem
aldozic, hanem vduözitesekrè es az
öröksegbè valo be iktatasokra el
is azeknac a kie variac.

V.

V.

14
Az égész szent iras bodog remen
segnechya az őrőc életet. Ephe. 1. 4.
Tit. 2. Ezert mert variuc remenseg
gel Ro. 8.

VI.

Az remenseg penig mind az vele
tig meg maradvarasta a lelkünknel,
Tit. 2. Varuan a bodog remenseget
a nagy isten Christusnac meg ielè
neset. Hát mint a teremtdtt allaroc
remensegbè vanac de meg még nem
szabadultac, Roma. 8. Igy miig mijs re
mensegbè leszünc addig mig a Tö
kelleres bodogsagra nem megünc.

VII.

Pfal. 142. Daud mongya. Az en
reszem vagion az eleknece földé Am
mi reszüc az őrőc élet iofagi Col. 3.
D. iij. Gal. 4.

Gal. 4. Roma. 8. Hát elöc földé á
mas vilag az vy égbé földbe vagiō,
Apo. 20. 21. Mert é föld romlot, 2.
Pet. 2. Eccle. 1. 7. P sal. 37. Az iga-
zac elötlaknac az öröc diczőségbe.

Nam azt mongia, Aét 7. Latám
à Iesust az Attia iobian allani, es azt
monda. Vram ved hozzad lelke-
met, hát ott vagion sinről sinré az
öröc bodogfagban.

Felelet.

Az égnec meg nylassa ielenest
iegez az irasba, mikor Isten vagy
magat, Mint, Luc. 3. Matth. 3. a
Christus keresztegebe, Auag aka-
rattiar ielenti, vagy valami czudat
tesen.

S. Istuan lattá Christust lelki
szémmel nem testiuel, Matth. 5. 2.
Cor. 1. 1. Tich. 6. Mert. 1. Cor. 13.
Azt

18
Azt mongia, hog czac resből mint
egy tükörbe lattiuc. 1. Ioan. 3. 4. 2.
Cor. 2. Mikor el id akkor lattiuc
sinről sinré Col. 3. 1. Ioan. 3. Mat.
13. 24. Aét. 1. Touabba hamis ez
hogy ezt mongiac, hogy S. Istuan,
azt monta volna. Vram Iesus ved
hozzad az en lelkemet, o da ahol te
vagy. Mert így vagion, Kyrie Iesu,
dextra to pneuma mü, az az, Vram
Iesus veddel az en lelkömet.

Mint à toluay lelkét el viue,
vele paradiczomba az Abraham
kebelebe, de nem à tökelletes bo-
dogfagra: Luc. 3. 2. Matt. 27.

Miczoda az Abraham kebele.

Felelet.

Az Abrahamnac, es az ő hiru
maguainac hittel az igeretbe el vett
lelkit ioknac niugodalomnac es
D v bo.

bodogsagunc első sengeri kibé érül
nec nyugosnac a lelkec variac az i-
teletet. Miért Abrahā kebelé? Mert
az Abrahānac ten isten fő igeretet,
őtet teud minden hiunc Actiaua:
Ammint Abrahamot a testbè igaz-
totta, ahol lelket nyugotta. Így es
az hiuuc lelket egyyút Abrahamal:
Akebelè iegez, otalmar, szerelmét
örizest: Abrahamkebelè azért jegzi
a Christus oltarat, az az, aldozattia
erdémét, az örök élet reszet. A lel-
kec tirkos hazat ackibé Abraham
az ő fiaival nyugsíc, Apoc. 6. Mon-
datic rar hasnac, 4. Psal. 4. 7. Istent ké-
zenec nyugodalomnac, Ebr. 3. 7.

A VALTSAG AR- RAROL.

Ker.

ANTILITRON.

19

Kerdes.

Az Antilytron, auagy
antilytrofismiczoda?

1. Timo 2.

Felelet.

Az isten meg elestő irgalmas-
ganac, es meg itelő s meg ölő es kar-
hottato igazsaganac egyenlő es egy
aranyu fizetessel valo meg fizetesse
es be telliesse, Az az.

Az isten életre kesetert es vege-
zet irgalmas decretomanac, es a bü-
nért meg elő igazsaga decretomanac
be töltesse es meg egyesítesse Ro.
3. 4. 15. 8. Titum. 2. Auagy. Valamit
isten bolor, vegezet az ember felől
irgalmasaga es igazsaga szerint an-
nac be tellyesedesse, Roma. 8. 5. 15.
Pial. 89. 84.

Mit

Mit vegezet irgalmaslaga? Hogy
Adam az hiuec öröcké ellienec
es meg ne hallianac Ephe.1. Esa.54.
Hic.2.32. Ofc.2. Rom.9.15.

Mit vegezet igassaga? Hogy az
ember a bűnért, a Törvény töressért
öröcké hallion: Gen.2.3. Col. Rom.
3.5: Kiról ados leuelunc volt istēnel:
Latode Irgalmaslaga elest, igassaga
penig meg el.

Miert mongya Antlytrōnac auag
egienlő arrunac ammi valisagukat?
Mert mint isten irgalmaslaga veghe
tetlen, öröcké valo, s öröcké valokat
es veghetleneket vegező mine-
kűc. Igassagor, öröc eleret, tiszta s ep
vilagor: Azt keuannia hog a valtsag
arra anne legyen, amine az örökseg
az irgalmaslag, acki fel valta közbé
iario, Tudni illic veghetetlen.

i ismeg

I

Is meg amminé es ammikora az i-
gassag, semmennit keuan annet kel
fizetni. Miert egyenlő a Christus fi-
zetésé az isten igassagához es irgal-
maslagához? Első mert ő veghetet-
len s lelec haromsag tellieslegeuel
fizetettet meg. Col.1.2.2. Cor.5. Ma
lodic, mert a személy a Christus isten
segé s erint egyélő haralmu, allat s e
rint isten kegyelmé, abrazattia, böl
czélegé, egyenlő Attiaual. Ioan.1.5.
6.14.17. Phil.2.2. Cor. Col.1. Ebr.1.

II.

Masod oka mert az isten két felé
külömb böszü decretoma. Az i gal
maslag öröc igassagor, eleret keuana
Ez attul lehet acki allat s erint igas-
sag es elet. Ioan.1.14. fol.10.1. Ioan.5.
Ez czac a Christus, a szolo fiu. Az i-
gassag

igasság decretomá öröcké való halált ként keuana Ez Christus természetibe istensege berint nem leheté, hanem testet kellerec felvenni, testbe kellerec öröcké halni: Eshalált ként a test a Christus istensege érte ieuel béüede. Ebr. 9. Psal. 22. Col. 1.

III.

Mert az antilytron a váltáság arra vegheterlen való, es ként természet keuan való, eletec halo természet 1. Cor. 7. 2. Cor. 5. IIII.

Hogy minket vgy könté istenhez mint az emberseget az ő istensegehez könté valhatlanul. Ioan. 1. Efa. 9.

V.

Hogy mi velunc czerelhetné, ő ember fiaua len, minket isten fiaua rónne. Ioan. 1. Gal. 3. 4. ő atocka, bünne len, mi igasságga elette. 2. Cor. 5. Ő segény mi gazdagoc. Efa. 6.

VI.

Mert a váltáság halasba es elesbe fűg vala: Rom. 4. 8. 15. meg hala bűneinkert, fel tamada igazulassunkert

VII.

Hog minket idu őz itené, törvény atkabol meg szabaditana. Gala. 4. El kulde fiat s minket meg szabadera.

Mihez kel szabni a váltáság vegheterlen nagyságat? Első ő az isten vegheterlen irgalmasságához, es igasságához, a ként külemb felé vegheterlen decretóhoz. Az irgalmasság öröcké eleséteieert igassága öröcké való őlesseieert. Másod ő az öröksegehez az ioknac vegheterlensegehez ackit Adá el veszte, ackinec arrat isten keuania. Harmad ő az vegheterlen igasság ellen való vetekhez, ackieert isten öröcké való ként halált kér. Ebr. 9. 10. 1. Tim. 2. Rom. 3.

Kin telikbè az isten irgalmassága
 es igazsága az vegheterlen fizetes?
 Azon, acki természet szerint, igazság,
 élet, bölcsesség, es acki örök halált
 béuerhet: Kitől lehet ez? Czac Chri-
 stustul? Mert a szent háromság szeme-
 lyé közzül a Christus valasztator er-
 ré hog fizetõ legyen a testbè. Minè-
 mñ nec kel lenni a közbè iaronac?
 Két természet nec, Ki az igaz, szent,
 első, vegheterlè istenel, igazság, szent
 seg, artatlanság, élet legyen: Így az
 Christus isten segè semelyebè egien-
 lő es egy Attiual. Az embereckel
 emberre kelle lenni: Miert? Először
 Mert két különb természetűeket:
 Az igaz első, szent, halhatatlā istēt az
 Attiarfiut Sz: lelket az holt bűnös at-
 kozoréberrel kel őszue hozni: Ezert
 len emberre, ezert születéc, Col: 1. 2:
 Efa. 6: Ioan: 1 Gal: 3. 4: Rom: 8:

22
 IRGALMASSAGA E-
 ZEKET KEVANNIA.

Ezeket azt keuanna, hog meg legiencé.

Illien modon
legyen az. 1.
Cor. 1. | 1. Öröké való ha-
lál heliet, öröc-
lét, 2. Tim. 1.
2. Az holt test, Le-
lec heliet, első ar-
tatlan, di zűlt
test, Lelec legen
Ioan. 5. Ephe. 2.
Coloss 2.
3. Az ördög abra-
zattia leuonat-
tasec, es ismeg
Isten képeré te-
remtesséc Adam
vyonnan
E. 4. Az |
|--|---|

4.

Az o, rab, rölöt
egért, földert,
vy, szabad romol
hatatlan föld,
egy legien. 2. Pct.
2. 2. Corint. 3: 5.
Esa. 63.

5.

Az rabfagért le-
gien vrasag, ollia
vrae mint az e-
löt valanc, Rom.
4. 5. 8. Szabados
Isten fia. Gal 4.
Ioan. 1. 8.

Igassaga ezeket keuannia.

Az igassag 1.
mit keuan?

Az veghetetlen
bűnnel meg ban
tot Isten, veghe-
tetlen halalia l,
igass-